Bòfia dels Rasets / Avenc Fred / Bòfia R.3 de Rasets

Castellar del Riu

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	A la zona de Castellar del Riu
Emplaçament	A l'esquerra de la pista que porta a l'antena, pocs metres més amunt de la R-1.

Coordenades:

Latitud:	42.12954
Longitud:	1.78651
UTM Est (X):	399705
UTM Nord (Y):	4664872

Classificació

Número de fitxa	08050 - 143
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Zona d'interès
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	Xarxa natura 2000
Europea – Atributs inspire:	Natura 2000 – Àrea especial de conservació
Observacions protecció:	PEIN, Llei 12/1985 i Decret 328/1992, de 14 de desembre.
Data aprovació:	dt., 05/09/2006 - 12:00
Accés	Difícil
Ús actual:	Lúdic
Titularitat	Privada
Titular:	008049A005001650000OL
Autoria de la fitxa	Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa:	dc., 01/02/2012 - 01:00

Descripció

La Bòfia dels Rasets es troba ubicada a la zona dels Rasets, prop de la Torrota o Roc de l'Enginyer on hi ha instal·lades unes antenes i un vèrtex geodèsic, a uns 60 metres al nord d'aquests. La bòfia es troba en uns terrenys de conglomerats del període terciari; la formació d'aquesta cavitat és de tipus tectònic, formada per unes diàclasis que tenen orientació est-oest les quals a la vegada són tallades per unes altres orientades en sentit contrari, nord-sud. La cavitat té un recorregut de 157 metres i un desnivell de -65 metres aproximadament. Per ubicar l'entrada a la cavitat, cal pendre de referència l'àmplia dolina, a l'extrem sud de la depressió hi ha un passadís que davalla fins arribar a una cambra amb el terra inclinat. Aquesta sala té dues boques al sostre que es corresponent amb dos pous, un de 9,30 metres i l'altre de 7,40 metres, les seves boques queden ubicades en un relleix de la vora superior de la dolina. En aquest punt el sostre es troba a uns 10 metres d'alçada i l'amplada de l'espai és d'uns 5 metres. Es continua passant un pou d'uns 12,5 metres de recorregut descendent per continuar davallant per un passadís, el qual fa un colze o gir cap a l'esquerra aproximadament als 11 metres de recorregut (en aquesta rampa consta que hi ha troncs tirats a l'interior que són restes d'antigues tales de fusta). El trajecte continua en sentit descendent passant per una galeria d'uns 0,60 metres d'amplada i 10,50 m d'alçada, passats uns 11 m més es fa un gir a la dreta. Passats uns set metres més torna ha haver-hi un colze cap a l'esquerra, en aquest trma la galeria és de 1,5 metres d'amplada, i el sostre que en la part inicial tenia 21 metres d'alçada es redueix a uns 1,5 metres (la presència de blocs encastats en fa reduir l'alçada). A continuació es topa amb un tronc i seguidament un pou de 7,40 metres de profunditat. En aquest punt hi ha una galeria conformada a partir d'una fractura de la roca que té sentit est-oest, una amplada de 0,70 m i una alçada de 5 m. A partir d'aquí si seguim cap l'oest a uns 4 metres hi ha un munt de blocs, que en pujar-hi per sobre s'assoleix l'accés (de 2,5 x0,50 m) a una galeria de pla descendent i inestable, passats uns 17 metres de recorregut s'arriba al punt màxim de fondària de la cavitat. Hi ha un altre tram que es pot seguir, partint de la base del pou de 7,40 m, punt on hi ha una galeria en direcció nord, que passats 5 metres topem a mb un gran bloc que "camufla" un pou de 12 metres de recorregut i que permet assolir els -64 metres de profunditat. Si es continua per la galeria, passats els 5 m fa un gir a la dreta i el recorregut finalitza passats 4 metres més en un punt de despreniment de blocs. Aquesta galeria mostre uns 3 m d'alçada i 0,70 d'amplada. Un tret específic d'aquesta bòfia és el corrent d'aire molt fred que es pot percebre en tota la cavitat.(VALLÈS: 2009: Vol. 3, pag. 113-115)

Observacions:

A la zona hi ha nombroses cavitats documentades i explorades, aquesta figura com una de les que presenta un accés o boca de dimensions més grans. Les coordenades són aproximades. Les dades aportades sobre aquest avenc, especialment l'apartat de descripció, han estat extretes del "Catàleg espeleològic de Catalunya" (VALLÈS: 2009: Vol. 3, pag. 113-115). Les referències del catàleg dels anys 80 (BORRÀS, J.; MIÑARRO, J.M.; TALAVERA, F. :1980: Vol. 5: 54-56) mostra algunes diferències, ja que el recorregut que s'havia explorat fins llavors era menor, en l'obra més actual s'hi inclouen les darreres exploracions i l'ampliació de la superfície investigada.

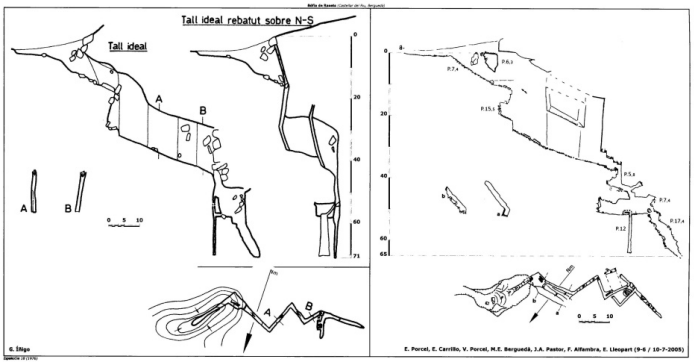
Història

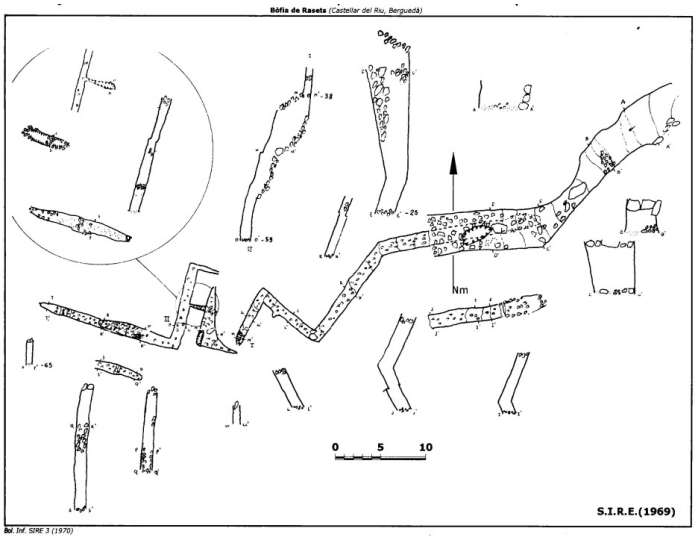
Aquesta cavitat ha estat explorada en diverses ocasions, en les darreres visites documentades es va assolir recorre un trajecte més ampli, tot augmentant el recorregut estudiat i topografiat fins al moment. Així en les primeres referències publicades (BORRAS, J., i altres: 1980: 54-56) la planimetria del recorregut és menor. Ja en el primer catàleg (BORRAS, J., i altres: 1980: 54-56) consta que, tot i que no hi havia referències bibliogràfiques fins als anys 70, era conegut que la bòfia havia estat explorada en diferses ocasions i de ja feia anys. Sembla que de vegades s'havia confós amb el Forat d'Estela. La primera exploració documentada

a nivell espeleològic, figura que es va realitzar per part del S.E.S. - C.E.P.

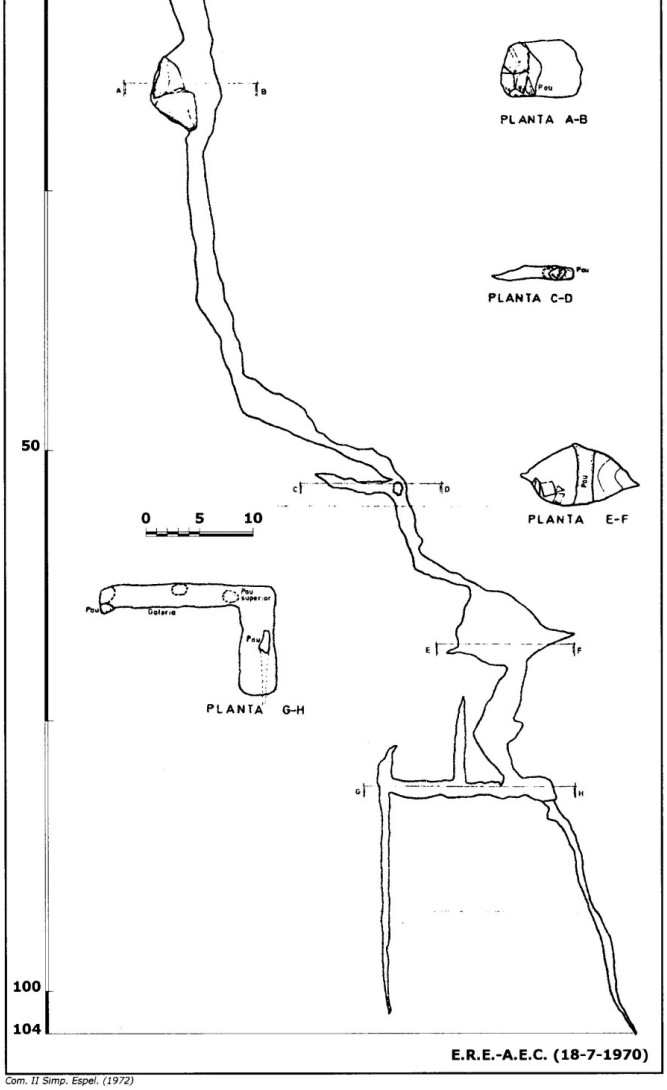
Bibliografia

-ALEXANDRI, F. (1996): " Sobre la bòfia a l'Alta Catalunya", a Espeleòleg, núm. 41, pàg. 44-47. -ARMENDARIZ, J. (1979): "Cim d'Estel·la 64", a Butlletí Divulg. Espel., núm. 0: pàg. 17-18. -BORRÀS, J.; MIÑARRO, J.M.; TALAVERA, F. (1980): Catàleg espeleològic de Catalunya. Vol. 5. Políglota, tècnica i documentació. Barcelona. Pàg. 54-56. -ELÍAS, F. (1972): "Exploración de los avencs de los Rasos de Peguera (Berga) y Pla d'Ardenya", Com. II Simp. Met. Esp.- Top.: VII. -ELÍAS, F. (1979): "Operació Cim Estel·la 70", But. Divulg. Esp. (0): 122-133 (Topografia) -ESCOLÀ, O. (1981): " Primeres dades sobre la col·lecció de Lepidòpters Subtrogròfils del Museu de Zoologia", a Sess. Conj. Entomol., núm. 2, pàg. 15-24. -FILBÀ, Ll. (1977): "Noves localitzacions ibèriques de tricòpters cavernícoles", a Com. 6è Simp. Espel., pàg. 131-134. -IÑIGO, G. (1976): "Avenc Fred i Forat d'Estela (Rasos de Peguera)", a Espeleosie, núm. 18, pàg. 21-25. -MIÑARRO, J.M. (1970): "Sobre algunos fenómenos espeleológicos desarrollados en els Rasets (Rasos de Peguera)". Bol. Inf. SIRE-UEC Sants (3): 8-10. -MIÑARRO, J.M. (1975): "Lista actualizada de las mayores cavidades de Catalunya", a EspeleoSie, núm. 17, pàg. 85-89. -MIÑARRO, J.M. (1993): Inventari Espeleològic de Catalunya, vol. 2: El Prepirineu. -MIÑARRO, J.M.; ROVIRA, J.; VICTORIA, J.M. (1976): "Índice de topografías catalanas publicadas, como contribución al inventario espeleológico de Catalunya" EspeleoSie (19): 5-52. -MIRET, F. (1997): "Toponímia espeleològica. Recull de noms genèrics de cavitats a Catalunya.", a Cavernes, núm. 24, pàg. 95-112. -RIBERA, L. (1972): "Relación de las cavidades catalanas con mayor desnivel", a Com. II Simp. Espel. -VALLÈS, J. De (2009): Catàleg Espeleològic de Catalunya. Vol. 3: Berguedà. Cerdanya. Garrotxa. Ripollès. 2009. Ed. Espeleo Club de Gràcia. Federació Catalana d'Espeleologia. Barcelona.

Bol. Inf. SIRE 3 (1970)

Com. II Simp. Espel. (1972)